

Avrupa Birliđi'ne Giriş

11. Hafta

Avrupa Parlamentosu

- Kuruluştan itibaren Parlamenter Asamble olarak kurucu antlaşmalarda yer alan Parlamento, 1958'den itibaren Avrupa Parlamentosu adını almıştır.
- 1979'dan itibaren doğrudan seçimle göreve geliyor.
- Halkların temsilcisi sıfatını haiz.

Avrupa Parlamentosu

- Oluşumu

- 5 yılda bir doğrudan ve tek dereceli seçim yapılıyor.
- Üye devletlerin nüfusuna göre bir üye devletten maksimum 96, minimum 6 parlamenter seçilebiliyor.
- Lizbon Antlaşması ile üye sayısı 751 ile sınırlanmasına rağmen, Brexit neticesinde bu sayı şu an 705 olarak belirlenmiştir.
- Seçimler ulusal seçim kurallarına göre yapılmakta ancak Birliğin belirlediği bazı kurallar var. (seçim barajı gibi)

Avrupa Parlamentosu

- Seçmen ve aday listelerinin oluşması üye devlet yetkisinde.
- Parlamenterler geldikleri ülkeye göre değil siyasi görüşlerine göre Parlamento'da yer alıyorlar.

• İşleyişi

- Hem kurucu antlaşmada hem de kendine özgü bir içtüzüğü var.
- Başkan, Başkanlar Konferansı ve Komisyon Başkanları Konferansı Parlamento'da yönetimden sorumlu
- Başkanlar Konferansı: Parlamentodaki siyasi grup başkanlarından oluşuyor.
- Komisyon Başkanları Konferansı: Parlamentoda faaliyet gösteren komisyonların başkanlarından oluşuyor.

Avrupa Parlamentosu

- Yetkileri
 - Yasama Yetkisi
 - Bütçe yetkisi
 - Denetim yetkisi
 - Atama yetkisi

Avrupa Birliđi Adalet Divanı

- Kuruluştan itibaren var.
- Antlaşmaların yorumlanması ve uygulanmasında hukuka riayeti sağlamakla y¼k¼ml¼
- Lizbon Antlaşması ile Adalet Divanı, Genel Mahkeme ve İhtisas (personel) Mahkemesinden oluşuyor.
- Adalet Divanı
 - Her üye devletten gelen bir hakim
 - 8 adet Hukuk S¼zc¼s¼
 - 6 Yıllığına g¼reve geliyorlar

Avrupa Birliđi Adalet Divanı

- Bağımsızlığından şüphe duyulmayacak kişiler olmalı
- Kendi ülkelerinde en yüksek yargı makamına gelebilmek için gerekli koşulları haiz olmak veya yetkin hukukçu olarak kabul edilenler arasından seçim yapılıyor.
- 3 yılda bir kısmi yenileme yapılıyor.
- Genel kurul, Büyük daire (13 hakim), 5 veya 3 hakimli daireler olarak toplanır.
- İhlal ve ön karar davasında tek başına yetkili, iptal ve ihmal davalarında genel mahkeme ile yetki paylaşır.

Avrupa Birliđi Adalet Divanı

- Genel Mahkeme
 - Her üye devletten gelen bir hakim
 - Hukuk Sözcüsü yok, gerekirse bir hakimden rica edebiliyorlar (geçici olarak)
 - 6 yıl görev süreleri
 - 3 yılda bir kısmi yenileme
 - Adalet Divanı hakimlerinde aranan seçim şartları geçerli
 - Genel kurul, büyük daire(13 hakim), 5, 3 ya da 1 hakimli daireler olarak toplanır.
 - İptal ve ihmâl davalarında Adalet Divanı ile birlikte yetkili

Avrupa Birliđi Adalet Divanı

- Personel mahkemesi
 - 7 hakim
 - Adalet divanı talep ederse hakim sayısı Konsey'in nitelikli çoğunlukla alacağı karar ile artabilir.
 - Konsey tarafından oybirliği ile atanıyorlar.
 - Görev süresi 6 yıl
 - Adalet Divanı hakimlerinde aranan seçim şartları geçerli
 - Genel kurul, 5, 3 veya 1 hakimli daireler halinde toplanır.
 - Avrupa Birliđi personeli davalarına bakar.

Avrupa Birliđi Adalet Divanı

- Davalar

- İhlal Davası (ABİHA m. 258-260)

- Üye devletlerden birinin kurucu antlaşmalar gereğince üzerine düşen bir yükümlülüğü yerine getirmemeleri halinde açılır.
 - Davacılar: Komisyon veya bir üye devlet

- İhmal Davası (ABİHA m. 265-266)

- Birlik kurum, ofis, organ ve ajanslarının kurucu antlaşmalara aykırılık teşkil edecek şekilde harekete geçmemesi (Komisyon-rekabet)
 - Davacılar: üye devletler, AB kurumları ve kendisinin muhatap alınmaması nedeniyle gerçek ve tüzel kişiler

Avrupa Birliđi Adalet Divanı

- İptal Davası (ABİHA m. 263,264,266)
 - Birlik kurum, ofis, organ ve ajanslarının üçüncü kişiler bakımında hukuki etki doğurması amaçlanan tasarruflarının hukuka uygunluğunun denetimi
 - Davacılar: üye devletler, Avrupa Parlamentosu, Konsey, Komisyon, belirli hallerde gerçek ve tüzel kişiler
- Ön karar Davası (ABİHA m. 265-266)
 - Kurucu Antlaşmaların yorumu ile Birlik kurum, organ, ofis ve ajanslarının tasarruflarının geçerliliği ve yorumu ile ilgili
 - İç hukuka göre kararlarına karşı kanun yolu kapalı olan bir ulusal mahkeme, Divan'a başvurmakla yükümlü
 - Birlik hukukunun yeknesaklığını sağlıyor.